

Dosarul nr. 3ra-1297/21

Prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Bostan. G. Dașchevici, V. Negru)

Î N C H E I E R E

18 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului depus de Partidul Politic „Șor” reprezentat de avocatul Vadim Banaru,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Partidul Politic „Șor” împotriva Comisiei Electorale Centrale cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil,

împotriva hotărârii din 15 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată,

c o n s t a t ă :

La 9 decembrie 2021 Partidul Politic „Șor” a depus la Curtea de Apel Chișinău cerere de chemare în judecată (contestație) în ordinea contenciosului administrativ împotriva Comisiei Electorale Centrale cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil - hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 205 din 8 decembrie 2021 privind executarea punctului 2 din hotărârea nr. 190/2021 „Cu privire la supravegherea veniturilor și cheltuielilor concurenților electorali în campania electorală aferentă turului doi al alegerilor locale noi pentru funcția de primar din 5 decembrie 2021, pentru perioada 27 noiembrie – 3 decembrie 2021”.

În motivarea acțiunii a indicat că din analiza hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 205 din 8 decembrie 2021 se constată că organul electoral a emis un act administrativ ilegal, prin ce Partidul Politic „Șor” este vătămat în drepturile sale, având în vedere că aplicarea repetată a sancțiunii – avertismentul, pentru o presupusă nedeclarare a unor mijloace financiare, cu aplicarea unei sancțiuni complementare sub formă de lipsire de alocații de la bugetul de stat pentru perioada maximă posibilă de un an, reprezintă o ingerință disproporționată în substanța garantării libertății de asociere în partide, egalității și respectării intereselor legitime ale tuturor partidelor, drept garantat de legea fundamentală, precum și o ingerință în dreptul de proprietate garantat de art. 46 din Constituție și art. 1 Protocolul 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, ingerință în dreptul la libera exprimare și libertatea întrunirilor garantat de art. 32 și 40 din Constituție, art.

10 și 11 din Convenție, cât și o ingerință în dreptul fundamental la un proces echitabil și un remediu efectiv garantat de art. 6 și 13 al Convenției. De asemenea, prin acest act a fost încălcat principiul cu privire la inadmisibilitatea de a nu fi judecat sau pedepsit de două ori (*non bis in idem*).

A specificat că potrivit actului administrativ contestat, Partidul Politic „Șor” a fost sancționat repetat cu avertizare pentru presupusa încălcare a finanțării campaniei electorale, și anume pentru nedeclararea sumei de 21665, 01 lei pentru organizarea unei întruniri din 3 decembrie 2021.

Potrivit Comisiei Electorale Centrale, Partidul Politic „Șor” trebuia să declare cheltuielile pentru un grup de persoane fizice - interpreți care au evaluat pe scenă în timpul întrunirii de protest.

La fel, Comisia Electorală Centrală a făcut calcule reieșind din unele surse publice despre prețul pe care le încasează unii interpreți pentru concertele lor. Alte date, probe sau informații autoritatea publică nu a avut, nu a examinat și nici nu s-a aprofundat pentru a studia în detaliu evenimentul din 3 decembrie 2021.

Reclamantul a menționat că Comisia Electorală Centrală și-a bazat actul administrativ contestat doar în baza unor informații operative din partea Inspectoratului de Poliție Bălți, iar alte probe, martori sau constatări, nu există.

A considerat că pârâtul a acționat abuziv, fără a studia în detaliu și profund toate circumstanțele evenimentului din 3 decembrie 2021, nu a colectat probe pertinente, nu a audiat martori, adoptând o decizie bazată exclusiv pe presupuneri, care nu se întemeiază pe circumstanțele de fapt, fiind sfidată în așa fel procedura administrativă de întocmire și emitere a unui act administrativ defavorabil.

În realitate, a susținut că la data de 3 decembrie 2021, în mun. Bălți, în fața sediului Judecătorei Bălți nu a avut loc niciun fel de miting electoral. Astfel, la 3 decembrie 2021 a avut loc o întrunire sub formă de protest împotriva deciziei Comisiei Electorale Centrale privind solicitarea anulării înregistrării concurentului electoral Marina Tauber în calitate de candidat la funcția de primar al mun. Bălți.

Toate cheltuielile legate de instalarea scenei și echipamentului au fost reflectate în raportul financiar depus la organul electoral, având toate actele și confirmările necesare, iar obiecții la aceste cheltuieli pârâtul nu a avut.

Cu referire la interpreți, a declarat că abordarea Comisiei Electorale Centrale este una abuzivă, care vine în contradicție cu toate circumstanțele de fapt, acuzații care au dus la grave restrângeri drepturilor Partidului Politic „Șor”.

În această privință, a relatat că Partidul Politic „Șor” nu a suportat niciun fel de cheltuieli pentru faptul că persoanele fizice și-au expus părerea de pe scenă, nu a avut nicio înțelegere și niciun contact cu interpreții care au evaluat pe scenă, această acțiune fiind o inițiativă independentă, ad hoc. Partidul Politic „Șor” nu a avut intenția de a invita interpreți pentru a evalua pe scenă și nici nu a avut posibilitate de a stopa evenimentul care era unul public și nu avea conotație electorală, dar strict conotație de exprimare liberă a dezacordului împotriva abuzului organului electoral de a exclude un concurent din alegeri.

În opinia reclamantului, Comisia Electorală Centrală fără a dispune de vreo probă sau confirmare, a interpretat aceste acțiuni drept surse nedeclarate, chiar dacă nu a existat nicio achitare și nicio înțelegere pentru asemenea acțiuni. La caz, Comisia eronat a interpretat că această întrunire are caracter electoral, deși acest

protest nu era legat direct de alegerile din Bălți, dar exclusiv protestului împotriva abuzurilor puterii.

A afirmat că în prezenta speță, Comisia Electorală Centrală a aplicat total greșit prevederile legale, aplicând sancțiuni conform prevederilor Codului electoral, pe când acțiunea din 3 decembrie 2021, s-a desfășurat strict sub auspiciul prevederilor Legii cu privire la întruniri și Legii privind partidele politice.

Astfel, Comisia Electorală Centrală a stabilit că această întrunire are caracter electoral și urmau a fi prevăzute cheltuielile conform art. 43 alin. (8) din Codul electoral - costurile întrunirilor și evenimentelor electorale, pe când evenimentul din 3 decembrie 2021 nu era unul electoral. La etapa în care pe scenă a ieșit cu discursuri de protest Marina Tauber, Comisia Electorală Centrală deja adopta-se decizia de anulare a înregistrării concurentului electoral Marina Tauber din cursa electorală.

Reclamantul a enunțat că pârâtul nu a avut niciun drept de a califica și calcula costul evaluării interpreților, care au acționat din proprie inițiativă, fără a avea vreo relație contractuală sau chiar vreo înțelegere verbală cu Partidul „Șor”. Mai mult ca atât, pârâtul nici nu a încercat să contacteze și să ceară explicații de la acești interpreți pentru a se documente și a afla toate circumstanțele cauzei.

A mai arătat că în actul contestat, Comisia Electorală Centrală a menționat următoarele: „în temeiul art. 75 alin. (2) din Codul electoral, pornind de la principiul proporționalității și circumstanțele speței, pentru încălcarea regulilor de raportare, organul de supraveghere și control consideră că ar putea aplica sancțiunea cea mai gravă stabilită de Codul electoral. Dar, având în vedere faptul că această sancțiune a fost deja aplicată concurentului, se va limita la aplicarea sancțiunii sub formă de avertisment.”

Prin această constatare, a susținut că pârâtul, de fapt a recunoscut că a aplicat reclamantului o pedeapsă dublă. Astfel, după ce a fost aplicată conform art. 75 alin. (2) din Codul electoral, pedeapsa maximă de solicitare a anulării înregistrării concurentului electoral, pârâtul, pentru aceleași presupuse încălcări - nedeclararea finanțelor în aceeași campanie electorală, aplică o nouă pedeapsă - avertisment repetat, și complementar - lipsirea de alocații bugetare pe termenul maxim de un an.

În acest fel, a evidențiat că doar într-o singură campanie electorală, față de același concurent electoral, pentru aceleași presupuse încălcări de nedeclarare, au fost aplicate cel puțin 4 pedepse pentru aceeași faptă: 1) Avertisment prin hotărârea CEC nr. 169/2021; 2) solicitarea anulării înregistrării prin hotărârea CEC nr. 188/2021; 3) aplicarea avertismentului repetat și 4) lipsirea de alocații bugetare - prin actul contestat.

Drept urmare, prin aplicarea, de fapt, a patru pedepse, în realitate pentru aceeași faptă, a fost sfidat grav principiul garantat de art. 4 protocolul 7 din Convenția Europeană.

Totodată, a menționat că încălcarea de ordin financiar din 3 decembrie 2021 nu a fost demonstrată, iar Comisia Electorală Centrală a adoptat o decizie abuzivă și contrară circumstanțelor de fapt.

În acest sens, a invocat că potrivit art. 16 alin. (3) din Legea privind partidele politice, partidele politice au dreptul de a desfășura mitinguri, demonstrații, orice alte întruniri în modul stabilit de lege. Condițiile de desfășurare liberă a întrunirilor este reglementată de Legea privind întrunirile, care sunt garantate și nu pot fi restricționate abuziv.

Reclamantul a opinat că sancțiunea repetată și de fapt, pedeapsa dublă aplicată, doar pentru faptul că a protestat împotriva unei decizii ale pârâtului, nu reprezintă altceva decât o banală răzbunare din partea autorității publice. Acest fapt este o hărțuire directă atât a concurentului electoral cât și a partidului politic, având în vedere și faptul că deciziile din ultima perioadă ale organului electoral identifică o abordare total discriminatorie și tendențioasă. Astfel, Comisia Electorală Centrală prin actele sale emise împotriva Partidului Politic „Șor” încalcă constant și deliberat toate drepturile fundamentale garantate de Legea Supremă și de Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale.

Prin raportare la circumstanțele descrise, reclamantul a susținut că este evident faptul că acțiunile dispuse de către pârât prin hotărârea nr.205 din 8 decembrie 2021, și anume: aplicarea sancțiunii repetate de avertizare, pentru o presupusă încălcare de ordin financiar (inexistentă de fapt), precum și lipsirea de alocații bugetare pentru perioada maximă de un an, reprezintă o ingerință disproporționată în substanța mai multor drepturi fundamentale precum dreptului de a fi ales, dreptul de proprietate, dreptul la libertatea de asociere în partide, dreptul la libera exprimare și întâlnire, etc, drepturi garantate de Legea Supremă și de Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale.

Suplimentar celor invocate, reclamantul a menționat că actul administrativ contestat nu este motivat suficient. Astfel, a remarcat că fără probe și fără niciun temei legal plauzibil, Comisia Electorală Centrală a stabilit că reclamantul nu a declarat suma de cca 21 mii lei. Pentru această presupusă încălcare, CEC-ul a aplicat reclamantului în afară de avertizare, în afară de faptul că doar cu câteva zile în urmă, de asemenea pentru motive similare inventate a dispus anularea înregistrării concurentului electoral al Partidului „Șor”, care a obținut 48% din voturile alegătorilor în circumscripția electorală Bălți - sancțiunea complementară prin lipsirea de alocații bugetare pe termenul maxim posibil de un an. În condițiile în care reclamantul urmează să fie lipsit arbitrar de aproape 2,2 mln. de lei prognozați pentru anul 2022, a considerat că sancțiunea impusă prin actul administrativ contestat este total disproporțională.

A solicitat anularea hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 205 din 8 decembrie 2021 privind executarea punctului 2 din hotărârea nr. 190/2021 „Cu privire la supravegherea veniturilor și cheltuielilor concurenților electorali în campania electorală aferentă turului doi al alegerilor locale noi pentru funcția de primar din 5 decembrie 2021, pentru perioada 27 noiembrie – 3 decembrie 2021”.

Prin hotărârea din 15 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, acțiunea depusă de Partidul Politic „Șor” a fost respinsă ca neîntemeiată.

Pentru a pronunța această hotărâre, instanța de fond în contextul cerințelor deduse judecării, cu trimitere la prevederile art. 219 alin. (1), 220 alin. (1), 224 alin.(1) lit. f) Cod administrativ, art. 22 alin. (2) lit. c), e), g) și k), 41 alin.(2), (4), (9) și (10), 43, 75 alin. (4) Cod electoral, pct.30, 31, 32, 33 din Regulamentul privind finanțarea campaniilor electorale ale concurenților electorali, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 2704 din 17 septembrie 2019, modificat prin hotărârile Comisiei Electorale Centrale nr. 2733 din 24 septembrie 2019, nr. 4428 din 25 octombrie 2020, a concluzionat asupra netemeinicie acțiunii înaintate de Partidul Politic „Șor”.

La caz, Curtea de Apel Chișinău a constatat că nu sunt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a)-e) alin. (1) din art. 224 Cod administrativ.

Sub acest aspect, instanța de judecată reieșind din analiza probelor administrate a reținut că prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 190/2021 din 4 decembrie 2021 „Cu privire la supravegherea veniturilor și cheltuielilor concurenților electorali în campania electorală aferentă turului doi al alegerilor locale noi pentru funcția de primar din 5 decembrie 2021, pentru perioada 27 noiembrie - 3 decembrie 2021”, la pct.2 din dispozitiv, cu referire la raportul privind finanțarea campaniei electorale prezentat de Partidul Politic „Șor”, Comisia a obligat concurentul electoral să prezinte în termen de 24 de ore - până la 5 decembrie 2021, ora 16:00 (ulterior fiind prelungit până la 6 decembrie 2021, ora 16:00), raportul corectat și completat cu informația lipsă, cu explicații privind diferența de preț constatată de Comisie în cazul folosirii temporare a aceluiași echipament tehnic în cursul campaniei, precum și cu informația primară care atestă acordarea serviciilor de către artiști/formațiile artistice și valoarea acestora.

Curtea de Apel Chișinău a relevat că din actele dosarului se constată că până la termenul-limită indicat, Partidul Politic „Șor” a prezentat o referință prin care a explicat că diferența de preț pentru locațiunea aparatajului muzical provine din contractarea a doi agenți economici diferiți, care își reglementează de sine stătător prețul. Suplimentar, s-a menționat că diferența de preț este determinată și de producătorul aparatajului muzical, starea tehnică, componența sau complexitatea acestuia, uzură.

Astfel, la 8 decembrie 2021 Comisia Electorală Centrală a emis hotărârea nr.205, prin care a hotărât: 1. Se ia act de informația prezentată de Partidul Politic „Șor”, înregistrată la Comisie sub nr. CEC-7/1073 din 6 decembrie 2021, cu privire la serviciile artistice prestate și explicațiile privind diferența de preț pentru folosirea temporară a echipamentului tehnic. 2. Se aplică repetat sancțiunea sub formă de avertisment concurentului electoral Partidul Politic „Șor” pentru neexecutarea punctului 2 din hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 190/2021 în partea ce ține de folosirea repetată de către concurentul electoral a fondurilor materiale nedeclarate în mărime de minim 21665,01 lei, și anume pentru organizarea întrunirii din 3 decembrie 2021. 3. Se aplică Partidului Politic Șor sancțiunea complementară sub formă de lipsire de alocații de la bugetul de stat pentru o perioadă de un an, începând cu 1 ianuarie 2022 și până la 31 decembrie 2022. 4. Se remite Procuraturii Anticorupție, spre examinare conform competenței, demersul Inspectoratului de Poliție Bălți din 5 decembrie 2021 cu privire la faptele de corupere a alegătorilor. 5. Se remite Inspectoratului de Poliție Bălți, spre examinare conform competenței, sesizarea nr. CEC-7/1041 din 4 decembrie 2021 privind acțiunile de agitație electorală.

În contextul verificării legalității actului administrativ contestat, Curtea de Apel Chișinău a constatat că la adoptarea hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 205 din 8 decembrie 2021 privind executarea punctului 2 din hotărârea nr. 190/2021 „Cu privire la supravegherea veniturilor și cheltuielilor concurenților electorali în campania electorală aferentă turului doi al alegerilor locale noi pentru funcția de primar din 5 decembrie 2021, pentru perioada 27 noiembrie – 3 decembrie 2021”, autoritatea publică și-a exercitat dreptul discreționar, reieșind din circumstanțele de

fapt constatate și prevederile normative care se circumscriu procedurii de finanțare a campaniilor electorale ale concurentului electoral.

Astfel, instanța de fond a reținut că Comisia Electorală Centrală a acționat în limitele împuternicirilor acordate de lege, cu respectarea procedurii prevăzute în acest sens, hotărârea adoptată fiind luată de un organ colegial, ca urmare a analizei faptelor relevante pentru luarea deciziei enunțate, precum și a realizării procedurii.

La fel, cu referire la art. 31 și 118 Cod administrativ, Curtea de Apel Chișinău a învederat că hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 205 din 8 decembrie 2021 este una motivată, fiind indicate argumentele care sunt bazate pe o cercetare amplă a materialelor cauzei și a probelor acumulate în raport cu poziția părților în procedura administrativă.

În acest context, prima instanță a relatat că în hotărârea nr. 205 din 8 decembrie 2021, Comisia Electorală Centrală a constatat cu certitudine că, în raportul privind finanțarea campaniei electorale pentru perioada 27 noiembrie 2021 - 3 decembrie 2021, Partidul Politic „Șor” nu a inclus cheltuielile pentru serviciile de prestație artistică ce au avut loc în cadrul evenimentului electoral din 3 decembrie curent, organizat de Partidul Politic „Șor”, unde au evoluat cel puțin 6 artiști/formații artistice.

Prin urmare, instanța de judecată a reținut că în lipsa informațiilor prezentate de reclamant, Comisia Electorală Centrală în virtutea atribuțiilor sale și în scopul evaluării prețului de piață al serviciilor artistice, potrivit informației publice plasate pe pagina web www.artist.md, a constatat nedeclararea de către Partidul Politic „Șor” a sumei de minim 21665,01 lei pentru serviciile artistice prestate de artiști/formații artistice.

La acest segment, Curtea de Apel Chișinău a apreciat ca fiind întemeiată poziția pârâtului precum că Partidul Politic „Șor” urma să includă în raportul privind finanțarea campaniei electorale cheltuielile pentru serviciile artistice prestate de artiști/formații artistice care au participat la evenimentul din 3 decembrie 2021, or, în acest sens instanța de judecată a reținut că însăși reclamantul a indicat în acțiune că în raportul financiar depus la organul electoral au fost reflectate cheltuielile legate doar de instalarea scenei și a echipamentului, motiv din care afirmațiile expuse în susținerea neadmiterii încălcărilor stabilite instanța le-a considerat nefondate și contrare înscrisurilor administrate la dosar.

Tot în acest sens, instanța de fond a menționat că la rubrica 3.1.3 din Raportul financiar înregistrat la Comisie sub nr.04/197 din 3 decembrie 2021, Partidul Politic „Șor” a reflectat cheltuieli pentru instalarea scenei în sumă de 2200 lei, cheltuielile respective fiind înscrise pentru „folosința temporară a aparatajului muzical (ecran, podium, sunet) în format electoral - CE nr.2 Bălți - Marina Tauber”. Astfel, completul a observat că, reclamantul pe de o parte, a confirmat expres că a instalat scena și a raportat Comisiei Electorale Centrale aceste cheltuielile ca fiind electorale, indicând în raportul financiar că ecranul, podiumul și sunetul se utilizează „în format electoral”, iar ulterior a negat că evenimentul purta un caracter electoral, fapt care atestă în mod vădit aspirațiile contradictorii ale reclamantului de a se justifica fără a ține cont de legătura de cauzalitate între propriile argumente invocate.

În circumstanțele date, instanța de fond a considerat întemeiată concluzia Comisiei Electorale Centrale expusă în hotărârea contestată, precum că Partidul Politic „Șor” a desfășurat la data de 3 decembrie 2021 pe teritoriul din preajma

Judecătorei Bălți o acțiune cu caracter electoral în susținerea candidatului său la funcția de primar, în timp ce se desfășura procesul judiciar privind anularea înregistrării candidatului vizat.

Mai mult, completul de judecată a specificat că potrivit art.41 alin.(4) Cod electoral, toate cheltuielile pentru campania electorală se efectuează din mijloacele de pe contul cu mențiunea „Fond electoral”. Prin urmare, alegațiile reclamantului, conform cărora nu a avut nicio înțelegere cu interpreții sau formațiile artistice și nu a putut stopa serviciile artistice pe care aceștia le prestau pe scena sa, nu au fost reținute, pe motiv că poartă un caracter pur declarativ și sunt în contradicție cu obligațiile sale de a evalua și raporta toate cheltuielile, inclusiv cele gratuite, prin indicarea prețului acestora după cum este stabilit în art.43 alin.(1) lit.b) Cod electoral.

Referitor la argumentul invocat de reclamant precum că pârâtul nu a audiat artiștii și formațiunile artistice, prima instanță l-a considerat ca fiind neîntemeiat, având în vedere că din prevederile legale se atestă cu certitudine că aceasta nu este o obligație a pârâtului, dar o obligație a concurentului electoral de a evalua toate serviciile prestate chiar și gratuit în interesul concurentului, care trebuie să fie incluse obligatoriu în raportul financiar.

Totodată, Curtea de Apel Chișinău a relatat că Comisia Electorală Centrală a oferit timp suficient reclamantului, să facă evaluarea proprie a serviciilor și să includă în raportul financiar carențele depistate, însă reclamantul Partidul Politic „Șor” s-a înlăturat în mod deliberat de la această evaluare și astfel, Comisia Electorală Centrală întemeiat a inclus doar preturile de piață, preluate din surse deschise.

Prin urmare, instanța de fond a apreciat întemeiată afirmația Comisiei Electorale Centrale precum că scopul urmărit este restabilirea egalității drepturilor concurenților electorali, balanța cărora a fost destabilizată prin acțiunile Partidului Politic „Șor”, or, instanța a reținut că mijlocul dat de atingere a acestui scop este unul expres prevăzut de art.75 din Codul electoral.

De asemenea, prima instanță a considerat neîntemeiat argumentul reclamantului cu referire la faptul că a fost sancționat de mai multe ori pentru aceleași încălcări, dat fiind că din materialele cauzei se constată contrariul și anume faptele fiind diferite atât ca aplicare în timp, cât și ca tipologie.

Referitor la aplicarea sancțiunii complementare, instanța de fond cu trimitere la prevederile art.75 alin.(4) Cod electoral, a relevat că reieșind din această normă legală, autorității electorale îi revine doar dispunerea termenului în cadrul marjei discreționare de la 6 luni până la un an, ca sancțiune complementară în cazul în care concurentul electoral nu-și aduce comportamentul în albia legalității și comite din nou fapte ilicite de netransparență financiară soldate cu aplicarea unei sancțiuni. Această marjă de discreție este strict limitată doar la perioada de la 6 luni la un an, pentru care se aplică sancțiunea pentru încălcarea repetată a prevederilor legislației privind finanțarea campaniei electorale. Astfel, la constatarea celei de-a doua abateri, organul este obligat să aplice sancțiunea de suspendare a plății subvențiilor.

Reieșind din cele reținute supra și anume că Partidul Politic „Șor” a continuat să încalce legislația, completul de judecată a constatat că pârâtul întemeiat a aplicat reclamantului sancțiunea și pedeapsa complementară prevăzută de Lege.

Ce ține de termenul maxim aplicat prin pedeapsa complementară, instanța de fond a menționat că în această privință Comisia Electorală Centrală a luat în calcul

comportamentul continuu delictiv al concurentului electoral în domeniul finanțării companiei electorale și caracterul conștient al încălcărilor comise, ceea ce nu putea fi tolerat de organul electoral. În acest sens, instanța de fond a reținut și faptul că sancțiunea complementară aplicată anterior nu și-a atins scopul de reeducare al Partidului Politic „Șor”, din care considerente Comisia Electorală Centrală la aplicarea sancțiunii întemeiat a ținut cont de art. 29 Cod administrativ și art.75 Cod electoral.

În urma celor reținute, Curtea de Apel Chișinău a conchis că argumentele invocate de către Partidul Politic „Șor” în susținerea pretențiilor nu sunt de natură de a anula actul administrativ contestat, or, instanța de fond prin prisma normelor ce reglementează raportul juridic litigios, raportate la materialele cauzei, a concluzionat că hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 205 din 8 decembrie 2021 este legală și întemeiată.

Din considerentele expuse supra și deoarece nu s-a constatat lipsa temeiurilor legale pentru anularea hotărârii contestate, prima instanță a ajuns la concluzia de a respinge acțiunea depusă de Partidul Politic „Șor”.

La 16 decembrie 2021 Partidul Politic „Șor” reprezentat de avocatul Vadim Banaru, a depus recurs împotriva hotărârii din 15 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

La 17 decembrie 2021 Partidul Politic „Șor” reprezentat de avocatul Vadim Banaru, a prezentat motivarea recursului împotriva hotărârii din 15 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu hotărârea contestată, considerând-o neîntemeiată și ilegală, prin faptul că a fost emisă cu încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material, nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele cauzei, iar instanța de judecată nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în cauză și nu a indicat din care considerente a respins probele părții reclamante.

Recurentul a reiterat motivele de fapt și de drept expuse în acțiunea înaintată, insistând asupra faptului că hotărârea contestată urma a fi anulată, deoarece reprezintă o ingerință disproporționată în substanța mai multor drepturi fundamentale și contravine jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului.

A susținut că în cadrul procedurii administrative, Comisia Electorală Centrală a acționat abuziv, fără a studia în detaliu și profund toate circumstanțele evenimentului din 3 decembrie 2021, nu a colectat probe pertinente, nu a audiat martori, dar a emis o decizie bazată exclusiv pe presupunerile proprii, care nu se bazează pe circumstanțele de fapt.

A afirmat că în realitate, la data de 3 decembrie 2021, în mun. Bălți, în fața sediului Judecătorei Bălți nu a avut loc niciun fel de acțiune electorală, dar a avut loc o întrunire sub formă de protest împotriva deciziei Comisiei Electorale Centrale de a solicita anularea înregistrării concurentului electoral Marina Tauber în calitate de candidat la funcția de primar al mun. Bălți. Toate cheltuielile legate de instalarea scenei și echipamentului au fost reflectate în raportul financiar depus la organul electoral, având toate actele și confirmările necesare, la care obiecții Comisia nu a avut.

A enunțat că în speță, Comisia Electorală Centrală fără a dispune de vreo probă sau confirmare, a interpretat aceste acțiuni drept surse nedeclarate, aplicând total greșit prevederile Codului electoral, pe când acțiunea din 3 decembrie 2021 s-a desfășurat strict sub auspiciul prevederilor Legii cu privire la întruniri și Legii privind partidele politice.

La fel, a considerat că sancțiunea repetată și de fapt, pedeapsa dublă aplicată reclamantului, doar pentru faptul că a protestat împotriva unei decizii ale pârâtului, de fapt nu reprezintă altceva decât o banală răzbunare din partea autorității pârâte.

A remarcat că sancțiunea impusă prin actul administrativ contestat este total disproportională, iar autoritatea publică a acționat cu rea-credință în exercitarea dreptului discreționar.

A mai declarat că neatragerea în procedura administrativă a reclamantului, constituie o încălcare a tuturor garanțiilor acestuia, care i le oferă Codul administrativ pentru protejarea intereselor legitime.

De asemenea, a reiterat că actul administrativ contestat nu este motivat conform cerințelor instituite de art. 31 și 118 Cod administrativ.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârii din 15 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii înaintate.

În conformitate cu art. 244 alin.(1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, la caz, se contestă hotărârea Comisiei Electorale Centrale emisă în perioada electorală în cazul desfășurării alegerilor locale, care a fost emisă în conformitate cu prevederile Codului electoral.

Respectiv, în conformitate cu art. 5 alin. (3) din Legea cu privire la actele normative nr. 100 din 22 decembrie 2017 coroborat cu art. 2 alin. (2) Cod administrativ, la termenul de depunere a recursului împotriva hotărârii judecătorești sunt aplicabile normele Codului electoral, care față de Codul administrativ sunt norme juridice speciale, aplicabile anumitor categorii de raporturi sociale și/sau subiecți strict determinați.

În conformitate cu art. 74 alin. (6) Cod electoral, împotriva hotărârii instanței de judecată poate fi depus un apel în termen de o zi de la pronunțare, iar împotriva deciziei instanței de apel - un recurs în termen de o zi de la pronunțare.

Din actele cauzei rezultă că hotărârea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată în data de 15 decembrie 2021. Tot la 15 decembrie 2021, Curtea de Apel Chișinău a notificat la adresa electronică a reprezentantului Partidului Politic „Șor” - avocatul Vadim Banaru, copia dispozitivului hotărârii, iar la data de 17 decembrie 2021, la fel prin intermediul poștei electronice, a fost notificată hotărârea integrală a instanței de fond. Astfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios

administrativ constată că recursul depus la 16 decembrie 2021 și respectiv motivarea recursului prezentată la 17 decembrie 2021, sunt în termen.

La 17 decembrie 2021, Curtea Supremă de Justiție în scopul asigurării unui proces echitabil în ordine de recurs a notificat intimatului copia recursului, acordându-i posibilitatea de a prezenta referință.

Prin referința din 18 decembrie 2021, Comisia Electorală Centrală a solicitat respingerea recursului.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de către Partidul Politic „Șor” reprezentat de avocatul Vadim Banaru, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în

special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Partidul Politic „Șor” reprezentat de avocatul Vadim Banaru.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de către Partidul Politic „Șor” reprezentat de avocatul Vadim Banaru, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nicolae Craiu

Aliona Miron